HE 266/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Kasvupalveluvirastosta, kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä ja turvallisuusselvityslain 37§:n

Timo Saari Työllisyyspalveluiden johtaja, Vantaan kaupunki

Vantaa

Taustaa

- Vantaan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä 266/2018 vp
- Vantaan kaupunginhallitus on antanut lausunnon samansisältöisestä lakiehdotuksesta 8.10.2018, johon tässä esityksessä suurelta osin viittaan
- Esityskokonaisuuteen liittyen Vantaa toteaa, että vaikka hallituksen esitys on annettu erillisenä, on sillä kiinteä yhteys kasvupalvelukokonaisuutta koskeviin esityksiin
- Lakiesityksen arviointi on erityisen haastavaa, koska kaikkia lakiesitykseen liittyviä lakeja ei ole vielä hyväksytty:
    - Hallituksen esitys laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 35/2018 vp),
    - Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 62/2018 vp)
    - Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämispalveluista, alueiden kehittämisen ja kasvupalvelujen rahoittamisesta, yksityisistä työnvälityspalveluista sekä taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta (HE 93/2018 vp),
    - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä (HE 96/2018 vp)
    - Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (HE 284/2018 vp)

Suhde maakuntauudistukseen ja kuntien rooliin jatkossa

- Vantaan kaupunki toteaa, että maakuntia ei ole vielä edes perustettu, joten suunnitelmien tulee olla sellaisia, että toimivat myös tilanteessa, jossa kunnalla on päävastuu työllisyyden hoidosta
- Vantaan kaupunki katsoo, että myös kunnilla tulee olla mahdollisuus käyttää rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmää, vaikka nykyisissä lakiehdotuksissa ei ole kunnille säädetty lakisääteistä velvollisuutta työllisyyden edistämiseen

Kasvupalveluvirasto

- Vantaa näkee, että esitetty työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa oleva malli on osin ristiriidassa itsehallinnollisten maakuntien toimintaperiaatteiden kanssa.
- Valtakunnallisten järjestelmien (rekrytoinnin ja työllistymisen asiakastietojärjestelmä sekä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmä) keskitetty kehittäminen on toivottavaa ja se edistää osaltaan asiakkaiden valtakunnallista yhdenvertaisuutta sekä synnyttää mahdollisuuksia toimintatapojen vertailuun maakuntien välillä.
- Alustapalveluiden tiedon kehittämisen ja seurannan toimintojen ja resurssien keskittäminen ministeriön alaisuuteen ei lisää uusien alueellisten innovoivien toimintojen kehittymistä, eikä osaltaan huomioisi pääkaupunkiseudun työllisyys- ja elinvoimasektorin erityispiirteitä.
- Kasvupalvelulain mukaan Uudenmaan kuntayhtymä ja maakunta voisi kehittää ja ylläpitää tarpeen mukaan alueensa kasvupalveluja tukevia sekä maakunnan ja alueen kuntien yhteistoimintaa tukevia tietojärjestelmiä ja alustoja, mutta ko. esitys veisi näiden kehittämisvoimavarat TEM:n ohjauksessa olevaan Kasvupalveluvirastoon.

Kasvupalveluiden asiakastietojen käsittely

- Tämä lakiesitys ei huomio lainkaan kuntien yleisen toimialan puitteissa tapahtuvaa elinvoiman ja osallisuuden järjestämistä vaan päinvastoin tekee maakunnissa ja kunnissa järjestettävien palvelujen saumattoman yhteensovittamisen mahdottomaksi.
- Lakiesitys ei myöskään huomio mahdollista kunnille jäävää työmarkkinatuen rahoitusvastuuta, jonka vuoksi kunnilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa laskun suuruuteen järjestämällä kohderyhmän asiakkaille erilaisia palveluita, jotta työmarkkinatuen rahoitusosuus laskee ja lisäksi kuntalaisten osallisuus ja hyvinvointi kasvaa.
- Vantaa näkee, että työllisyyden hoidolle asetettujen kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi kunnan [työllisyyspalveluita hoitavalla] viranomaisella tulee olla oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakastietojärjestelmään työ- ja elinkeinoministeriön, maakunnan ja Kansaneläkelaitoksen tallentamia tarpeellisia tietoja työllisyyttä edistävien tehtävien suorittamiseksi, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi, vireillä olevan asian selvittämiseksi tai ratkaisemiseksi, valvonta-, kehittämis- tai seurantatehtävän suorittamiseksi taikka toimeksiantotehtävän suorittamiseksi.
- Nyt esillä olevassa kasvupalvelujen asiakastietojen käsittelystä kuntien viranhaltijoille ei anneta mahdollisuutta saada käyttöoikeutta kasvupalvelujen asiakastietojärjestelmään.

Kiitos

Vantaa